ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

РЎЙХАТГА ОЛИНДИ
№ вм – 343 - 5А340608 – 2.04
« 1 » Июль **2003 й**

«ТАСДИҚЛАНДИ»
Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлиги

« 8 » Июль **2003 й**

ИНВЕСТИЦИЯЛАР БОЗОРИ
фанидан

Д А С Т У Р

Олий таълимнинг 340000 -«Бизнес ва бошқарув» таълим соҳасидаги 5А340607 - «Халқаро молия бозорларидаги операциялар» магистратура мутахассислиги учун

Тошкент-2003

Тузувчилар: Шохаъзамий Ш.Ш.

Нуритдинов Б.С.

Тақризчилар: Тохтабаев Т.Р.
Абдураимов А.А.
Исмоилов К.

Ушбу дастур Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ги Қонуни ва Вазирлар Махкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига асосан, ҳамда уларнинг негизида ишлаб чиқилган 5А340608 – «Қимматли қоғозлар ва биржа иши», 5А340614 – «Инвестициялар бозорларини бошқариш» таълим соҳалари бўйича Давлат Таълим Стандартлари талаблари доирасида тайёрланган. Дастурда фаннинг назарий, услубий, амалий мавзулари ва масалалари етарли ёритилган. Дастур доирасида фанни ўрганиш замонавий педагогик, ўқув-услубий, илмий ва амалий технологияларга асосланади. Дастур иқтисодий йўналишдаги магистратура талабаларини ўқитишга мўлжалланган.

Настоящая программа подготовлена на основе Закона Республики Узбекистан «Об образовании» и постановления Кабинета Министров от 16 августа 2001 года №343, а также разработанных на их основе Государственных Стандартов по направлениям образования 5А340608 – «Ценные бумаги и биржевое дело», 5А340614 – «Управление рынками инвестиций». В ней в достаточной мере освещены теоретические, методологические, практические темы и вопросы дисциплины. Изучение дисциплины в рамках программы основывается на современные педагогические, учебно-методические, научные и практические технологии. Программа предназначена для обучения студентов магистратуры экономических направлений.

This program was prepared according to the law of the Republic of Uzbekistan " About Education" and to the enactment of the Cabinet of Ministers (from August 16, 2001, №343), as well as according to the State Educational Standards, such as 5A340608- "Securities and Stock Exchange", 5A340614 – " Management of Investment Markets ", created on basis of the aforementioned laws. Theoretical, methodological, practical themes and issues of the discipline were sufficiently stated in the program. According to the program, studies of the discipline are based on the up-to-date pedagogical, educational, methodological, scientific, and practical technologies. The program is designed for tuition of graduate students' of economical directions.

Дастур Тошкент Молия институти Илмий Кенгашида муҳокама қилинган ва нашрга тавсия этилган (25 апрель 2003 йил 9-сонли баённома).

Дастур Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий ўқув юртлариаро илмий-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгаш мажлисида муҳокама қилинган ҳамда нашрга тавсия этилган (2003 йил 1 июль 37-сонли мажлис баёни).

1. СЎЗ БОШИ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ги Қонунида, Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида ҳар томонлама етук ва баркамол мутахассисларни тайёрлаш давлат сиёсатининг устувор йўналиши эканлиги қайд этилган . Ушбу ишларни амалга ошириш борасида Вазирлар Махкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига асосан ишлаб чиқилган 5А340608 – «Қимматли қоғозлар ва биржа иши», 5А340614 – «Инвестициялар бозорларини бошқариш» таълим соҳалари бўйича Давлат Таълим Стандартлари жорий қилинди. Амалдаги Стандартлар асосида тайёрланган дастур «Инвестициялар бозори» фанининг назарий, услубий ва амалий мавзулари ҳамда масалаларини ўз ичига олган бўлиб, фанни ўрганишнинг замонавий педагогик, ўқув-услубий, илмий ва амалий технологияларга асосланади. Дастур иқтисодий йўналишдаги магистратура талабаларини ўқитишга мўлжалланган.

Ўқитишнинг мақсади ва вазифаси, ҳамда бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги

Ўқитишнинг мақсади бўлиб, талабаларга инвестициялар бозори соҳасидаги фаолиятнинг умумлаштирилган назарий, методологик, амалий билим ва кўникмаларини бериш ҳисобланади.

Ўқитишнинг вазифаси бўлиб, талабаларни инвестициялар бозори соҳаси бўйича илмий-тадқиқот, илмий-педагогик ва амалий-ишлаб чиқариш фаолиятга тайёрлаш ҳисобланади.

«Инвестициялар бозори» фани магистратуранинг 5А340608 – «Қимматли қоғозлар ва биржа иши», 5А340614 – «Инвестициялар бозорларини бошқариш» мутахассисликларини асосий фанларидан бири бўлиб, бу фан кўрсатилган йўналишлар доирасидаги бошқа фанларга асосланади ва улар билан узвий боғланган.

«Инвестициялар бозори» фани доирасида магистрант-талабалар билимига, ўқувига ва кўникмасига қўйиладиган талаблар

Талабалар фанни ўрганиш натижасида фанни ўқитишдан кўзланган мақсад ва вазифаларга эришишлари лозим, шу доирада олган билимларини, ўқувларини ва кўникмаларини илмий-тадқиқот, илмий-педагогик ва амалий-ишлаб чиқариш фаолиятларида кўрсатилган таълим йўналишлари бўйича Давлат Таълим Стандартларида талаб қилинганидек самарали қўллай олишлари керак.

Фанни ўқитишдаги янги технологиялар

Талабаларга замонавий усулда фанни ўргатиш ва уларнинг билимини баҳолаш учун қуйидаги технологиялар ва материаллардан фойдаланилади:

-талабаларни аудиторияда ва аудиториядан ташқари ўқитишнинг, мустақил таълимнинг илғор педагогик усуллари;

-ўқитишнинг техник воситалари, ўқув фильмлари, слайдлар, дидактик материаллар, плакатлар, тестлар, амалий масалалар, иш ўйинлари, кўргазмали қуроллар, электрон материаллар, статистик ахборот, тарқатма ўқув материаллари, методик кўрсатмалар, янги дарсликлар, маъруза матнлари, монографиялар;

-тегишли қонуний ва меъёрий ҳужжатлар;

-фан бўйича халқаро ва Ўзбекистон тажрибасига оид тегишли материаллар;

-компьютер-ахборот технологиялари, махсус дастурлари ва ИНТЕРНЕТ ёрдамида фанга тегишли билим ва материаллар;

-талабалар билимини мунтазам жорий, оралиқ ва якуний баҳолашда сўров, рефератлар ёзиш, тест-текширув, амалий масалалар ечтириш усулларидан фойдаланиш;

-иқтидорли талабаларга фан доирасида чуқуррок, қўшимча ва мустақил ишлашлари учун шароитлар яратиб бериш;

- мутахассисларнинг илмий-амалий мақолалари, молия бозори (МБ) ва қимматли қоғозлар бозори (ҚҚБ) бўйича расмий ахборот бюллетенлари ва ҳисоботлар.

Фанни ўқитиш семестрлари ва услубий кўрсатмалар

«Инвестициялар бозори» фани магистратуранинг 5А340608 – «Қимматли қоғозлар ва биржа иши», 5А340614 – «Инвестициялар бозорларини бошқариш» мутахассисликларида I-II семестрларда 40 ҳафта (ҳар семестрда 20 ҳафтадан) давомида ушбу дастур асосида ўқитилади.

Фанни ўқитиш мобайнида дастурнинг фанни ўқитишдаги янги технологиялар бандида келтирилган материаллар ва технологиялар услубий кўрсатмалар сифатида қабул қилиниши мумкин.

Фанни ўрганиш маъруза ва амалий машғулот шаклида аудиторияда ўтиш усулида амалга оширилади. Талабалар аудиторияда олган назарий ва амалий билимларини мустаҳкамлаши учун мустақил таълим киритилган, ҳамда уй вазифаларини бажарадилар. Уларнинг олган билимларини назорат қилиб боришнинг тест-синов, оралиқ, жорий ва якуний баҳолаш усуллари қўлланилади. Ўқув жараёни рейтинг тизими асосида ташкил қилинади ва улар ўқитувчилар томонидан баҳоланади.

Умумий ва ўқув ишлари турлари бўйича ҳажми

Давлат Таълим Стандартида «Инвестициялар бозори» фанига жами 180 соат ҳажмда вақт ажратилган. Шундан, 120 соат (60 соат маъруза, 60 соат амалий машғулот) аудитория машғулотларига, 60 соат мустақил таълимга ажратилган. Фандан курс иши ўқитувчилар раҳбарлигида бажарилади. Маъруза ва амалий машғулот ҳамда мустақил таълим ўқитувчилар раҳбарлигида аудиторияда ўтилади.

2. ФАН ДАСТУРИ

Маъруза машғулотларининг намунавий мавзуси

Инвестициялар бозори назарияси

Инвестициялар бозори (ИБ) объекти, предмети, мақсади ва вазифалари;

ИБини шаклланишининг, фаолиятининг, тартибга солинишининг ва ривожланишининг умум-назарий, методологик, ҳуқуқий ва амалий асослари;

Инвестицияларни, инвесторларни ва ИБини таснифлаш ва тушунчаларни системалаштириш;

Инвестициялардан даромад (фойда) олиш усуллари ва шакллари;

Инвестицион муҳит ва жараён, Молия бозори ва қимматли қоғозлар бозори (ИБ нуқтаи назардан) моделлари ва унда инвестицион ресурсларни айланиши, монетар ва инвестицион сиёсатларнинг ўзаро боғлиқлиги ва таъсири;

Инвестицияларни талаб ва таклиф моделлари, давлатнинг монетар, бюджет-солиқ ва инвестиция сиёсатларининг таъсири, эконометрик моделлар;

q-Тобин назарияси, уни моҳияти ва қўлланилиши;

Молия ва қимматли қоғозлар бозорини (ИБ нуқтаи назардан) ифодаловчи Шохмансур Шохаъзамийнинг струтуравий-функционал моделлари ва самарадорлигини (яъни эффективлигини) баҳолаш критерийси, уларнинг моҳияти, хусусиятлари ва қўлланилиши;

Ўзбекистон ИБ, шаклланиши, фаолияти ва ривожланишининг ўзига хос хусусиятлари, миллий иқтисодиётдаги роли, вазифалари ва функциялари.

Инвестициялар бозорининг инфратузилмаси,
индустрияси ва фаолият механизми

ИБ инфратузилмаси, унинг сегментлари ва унсурлари, улар фаолиятининг ўзаро боғлиқлиги ва ўзаро таъсири (Ш.Шохаъзамий моделлари асосида);

Валюта ва капиталлар бозорлари, уларни қимматли қоғозлар бозори (ҚҚБ) орқали боғлиқлиги асосида фаолият юритиши механизми;

ИБ фаолияти механизмининг қонуний-меъёрий ва институционал таъминоти;

Инвестициялар ва ИБ индустрияси, ундаги иштирокчиларнинг фаолият мақсади ва тартиби;

ИБ индустриясида молия, кредит, инвестиция, инвестициялар савдосини ташкиллаштирувчи, давлат институтлари ва бошқа ишлаб чиқарувчи (хизмат кўрсатувчи) хўжалик субъектларининг мақсадли турдаги фаолияти ва уни мувофиқлаштириш механизми;

Ўзбекистонда ИБ индустрияси, унда республиканинг молия, кредит, инвестиция, инвестициялар савдосини ташкиллаштирувчи, давлат институтлари ва бошқа ишлаб чиқарувчи (хизмат кўрсатувчи) хўжалик субъектларининг мақсадли турлардаги фаолиятини хусусиятлари, самараси ва тартибга солиш механизми.

Қимматли қоғозлар бозорлари (жаҳон тажрибаси)

Қимматли қоғозлар бозори (ҚҚБ)нинг структуравий-функционал моделлари (Ш.Шохаъзамий моделлари ва критерийси асосида таҳлилий ифодалаш);

Даврий ва узлуксиз фаолият юритувчи ҚҚБ;

АҚШнинг асосий фонд бозорлари (Нью-Йорк ва бошқа фонд биржалари, нобиржавий бозор, «учинчи» ва «тўртинчи» бозорлар);

Германия, Франция, Буюк Британия, Швеция, Россия, Япония, Ж.Корея ва бошқа ривожланган мамлакатлар ҚҚБ;

ҚҚБида: ахборот ва ликвидлиликка асосланган инвесторлар, ахборот манбаси бўлган нархлар, марказлашган бозор, клиринг процедуралари, депозитар-реестр ҳисоб, суғурталаш, комиссион ҳақ, операцион харажатлар, консалтинг (рейтинг), инвестицион банк фаолияти, мувофиқлаштириш;

Ўзбекистон ҚҚБ.

Молия бозорида инвестициялар муомаласининг
назарий масалалари

Инвестицион нарх ва бозор баҳоси;

Рискли ва рисксиз қимматли қоғозларни баҳолаш;

Инвестицион портфелни танлаш муаммоси;

Портфель таҳлили;

Карзларни рисксиз бериш ва жалб қилиш;

Молиявий активларни баҳолаш модели;

Факторли моделлар;

Нархларни шакллантиришнинг арбитраж назарияси;

Солиқлар ва инфляция.

Қимматли қоғозлар муомаласи масалалари

Белгиланган даромадли қимматли қоғозлар;

Облигацияларнинг таҳлили;

Облигациялар пакетини бошқариш;

Оддий акциялар, уларни баҳолаш ва даромади;

Опционлар, уларни турлари, муомаласи, бозори, савдоси, кўрсаткичлари, баҳолаш, даромадлари, рисклари, суғурталаш;

Фьючерслар, уларни турлари, муомаласи, бозори, савдоси, кўрсаткичлари, баҳолаш,

даромадлари, рисклари, суғурталаш;

Қимматли қоғозларни таҳлил қилиш

Қимматли қоғозларнинг молиявий таҳлили;
Инвестицион системаларни баҳолаш;
Техник таҳлил;
Фундаментал таҳлил.

Инвестициялар портфелларини бошқариш ва баҳолаш

Портфелли инвестицияларнинг қисқача тарихи, портфель турлари
Инвестиция портфелини бошқариш;
Портфелни бошқариш самарадорлигини баҳолаш;
Облигациялар портфелини бошқариш самарадорлигини баҳолаш;
Акциялар портфелини бошқариш самарадорлигини баҳолаш;
Халқаро миқёсда инвестиция қилиш.

3. АМАЛИЙ МАШҒУЛОТЛАРНИНГ НАМУНАВИЙ МАВЗУСИ

Инвестициялар бозори назарияси

Инвестициялар турларини ва улардан даромадлар олиш усулларини, шаклларини амалий мисолларда ўрганиш;*

Инвесторлар ва уларнинг инвестицион фаолият турларини амалий мисолларда ўрганиш;

Инвестиция бозорининг жалбдорлилиги функциясини ўрганиш;

Ўзбекистондаги инвестицион муҳитни таҳлил қилиш;

Ўзбекистон инвестиция бозорининг жалбдорлилигини таҳлили;*

Инвестициялар бозорининг инфратузилмаси, индустрияси ва фаолият механизми

ИБини Ш.Шохаъзамийнинг структуравий-функционал модели асосида талқин қилиш;

Ўзбекистон ИБ инфратузилмасини ва муаммоларини таҳлил қилиш;*

Ўзбекистон ИБ қонуний-меъёрий ҳужжатлари самарасини таҳлил қилиш;*

Ўзбекистон ИБ индустрияси иштирокчилари фаолияти самарадорлигини ва муаммоларини таҳлил қилиш;

Қимматли қоғозлар бозорлари (жаҳон тажрибаси)

ҚҚБини Ш.Шохазамийнинг структуравий-функционал моделлари асосида талқин қилиш;

Халқаро 30 гуруҳи таклифларини ўрганиш;*

Ўзбекистон ҚҚБ ва унда 30 гуруҳи таклифларини амал қилиниши муаммоларини таҳлили;

Молия бозорида инвестициялар муомаласининг назарий масалалари

Инвестицион нарх ва бозор баҳоси масалаларига тегишли графикларни амалий таҳлили;

Рискли ва рисксиз қимматли қоғозларни баҳолашга тегишли амалий масалалар ечиш;*

Инвестицион портфелни танлашга доир масалалар ечиш;

Портфель таҳлилига тегишли амалий масалалар ечиш;*

Қарзларни рисксиз бериш ва жалб қилишга тегишли амалий масалалар ечиш;
Молиявий активларни баҳолаш модели асосида масалалар ечиш;
Факторли моделлар асосида масалалар ечиш;
Нархларни шакллантиришнинг арбитраж назарияси асосида масалалар ечиш;
Солиқлар ва инфляция мавзуси доирасида масалалар ечиш.

Қимматли қоғозлар муомаласи масалалари

Белгиланган даромадли қимматли қоғозлар мавзусида масалалар ечиш;*
Облигацияларнинг амалий таҳлили;
Облигациялар пакетини бошқаришга доир масалалар ечиш;
Оддий акциялар, уларни баҳолаш ва даромади мавзусида масалалар ечиш;*
Опционлар, уларни турлари, муомаласи, бозори, савдоси, кўрсаткичлари, баҳолаш, даромадлари, рисклари, суғурталаш мавзусида масалалар ечиш;
Фьючерслар, уларни турлари, муомаласи, бозори, савдоси, кўрсаткичлари, баҳолаш, даромадлари, рисклари, суғурталаш мавзусида масалалар ечиш;
Ўзбекистон ҚҚБида инвесторларнинг операцион харажатларини ҳисоблаш;

Қимматли қоғозларни таҳлил қилиш

Қимматли қоғозларнинг молиявий таҳлили мавзусида масалалар ечиш;*
Инвестицион системаларни баҳолаш мавзусида масалалар ечиш;
Техник таҳлил мавзусида масалалар ечиш;
Фундаментал таҳлил мавзусида масалалар ечиш.

Инвестициялар портфелларини бошқариш ва баҳолаш

Инвестиция портфелини бошқариш мавзусида масалалар ечиш;
Облигациялар портфелини бошқариш самарадорлигини баҳолаш мавзусида масалалар ечиш;*
Акциялар портфелини бошқариш самарадорлигини баҳолаш мавзусида масалалар ечиш;*
Ўзбекистондаги инвестиция фондлари акциялар портфелини бошқариш самарадорлигини баҳолаш.

4. КУРС ИШЛАРИНИНГ НАМУНАВИЙ МАВЗУСИ**

1.Тижорат банкларининг инвестициялар бозоридаги актив операциялари
2.Тижорат банкларининг инвестициялар бозоридаги пассив операциялари
3.Тижорат банкларининг эмиссия, дивиденд, инвестиция стратегияларини самарали баланси
4.Компанияларнинг эмиссия, дивиденд, инвестиция стратегияларини самарали баланси
5.Давлатнинг инвестициялар бозорини ривожлантириш сиёсати
6.Марказий Банкнинг инвестициялар бозоридаги фаолияти
7.Муниципал органларнинг инвестициялар бозоридаги фаолияти
8.Инвестициялар бозори инструментларини муомалага чиқариш мақсадлари таҳлили
9.Инвестициялар бозори инфратузилмаси
10.Қимматли қоғозларнинг биржавий операциялари тартиби
11.Қимматли қоғозлар индексларини баҳолаш
12.Қимматли қоғозларни техник таҳлили
13.Қимматли қоғозларни фундаментал таҳлили
14.Инвестициялар бозорида талаб ва таклиф мувозанати
15.Акциялар портфелини бошқариш
16.Облигациялар портфелини бошқариш

17.Инвестициялар бозоридаги рисклар
18. СВОП-операциялари механизми
19.Фьючерс операциялари механизми
20.Опцион операциялари механизми
21.Депозитар тилхатлар операциялари механизми
22.Банк сертификатлари операциялари механизми
23.Векселлар операциялари механизми
24.Варрант ва коносамент операциялари механизми
25.Оддий фоиз ставкалари асосида қимматли қоғозлар крсаткичларини ҳисоблаш
26.Мураккаб фоиз ставкалари асосида қимматли қоғозлар кўрсаткичларини ҳисоблаш
27.Инвестиция бозорининг жалбдорлилиги
28.Ўзбекистондаги инвестицион муҳитни таҳлил қилиш
29.Халқаро 30 гуруҳи таклифларини амал қилиниши ҳолати
30.Ўзбекистон инвестициялар бозори индустриясини таҳлили
31.Қўшимча мавзулар.***

Изоҳ: * - Талаба шу мавзуларни чуқур билиши лозим

** - Фан бўйича ҳар бир талаба диссертация иши мавзусига ва мазмунига мос келадиган курс иши мавзусини танлаши мумкин, бунда курс ишининг биринчи иловасида мавзуга тегишли камида 10 тадан иборат тест-масалалар тўплами талаба томонидан ишлаб чиқилиб билимларни баҳолаш учун тавсия сифатида келтирилиши лозим.

*** - Мутахассислик кафедраси белгиланган тартибда курс ишлари мавзуларига ўзгартиришлар ва қўшимча мавзуларини киритиши мумкин.

5. ТАВСИЯ ЭТИЛГАН МАВЗУЛАР БЎЙИЧА КЎРГАЗМА-НАМОЙИШ МАТЕРИАЛЛАРИ, ЎҚУВ ФИЛЬМЛАРИ ВА БОШҚА ДИДАКТИК МАТЕРИАЛЛАР

Ушбу дастурнинг фанни ўқитишдаги янги технологиялар, фанни ўқитиш семестрлари ва услубий кўрсатмалар бандларида кўрсатилганларнинг тегишлилари кўлланилиши, ҳамда керакли ташкилотларнинг сайт ва электрон почталаридан фойдаланиш мумкин. Бунда керакли ташкилотларнинг сайт ва электрон почталари кафедра томонидан бериб борилади.

Тавсия этиладиган сайтлар

1. Фонд биржаларининг халқаро федерацияси http//www.fibv.com/
2. Қимматли қоғозлар бўйича комиссияларнинг халқаро ташкилоти http//www.iosco.org/
3. АҚШ Қимматли қоғозлар ва биржалар бўйича комиссияси http//www.sek.gov/
4. Европа иттифоқи директиваларининг тўлиқ матни http//www.europa.eu.int/
5. Франциянинг биржавий операциялари бўйича комиссияси http//www.cob.fr/
6. Италиянинг фонд бозори бўйича комиссияси CONSOB http//www.consob.it/
7. Испаниянинг фонд бозори бўйича миллий комиссияси CNMV http//www.cnmv.es/
8. Австралиянинг қимматли қоғозлар ва инвестициялар бўйича комиссияси ASIC http//www.asic.gov.au/
9. Ўзбекистон Республикаси Давлат Марказий Депозитарийси http//www.deponet.uz/
10. «Тошкент» РФБ http//www.uzse.com/
11. Ўзбекистон Республикаси Давлат Мулки Қумитаси қошидаги Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Маркази http//www.atm.uz/

12. Журнал «Рынок ценных бумаг» (РФ) http//www.rcb.ru/
13. ОЭСР http//www.oecd.org/
14. Европа инвестиция банки European Investment Bank http//www.eib.org/
15. Европа тикланиш ва тараққиёт банки European Bank for Reconstruction and Development http//www.ebrd.com/
16. Европа ва Осиё мамлакатлари фонд биржалари Федерацияси Federation of Euro-Asian Stock Exchanges http//www.feas.org/
17. Европа фонд биржалари Федерацияси Federation of European Stock Exchanges http//www.fese.be/
18. Шимолий Америка фонд биржалари Федерацияси Federacion Iberoamericana de Bolsas de Valores http//www.fiabv.org/
19. Меррил Линч Merrill Lynch http//www.ml.com/
20. Морган Стэнли Morgan Stanley http//www.ms.com/
21. Джи.Пи.Морган J.P.Morgan & Co. http//www.jpmorgan.com/
22. Буюк Британия, Молиявий хизматлар бўйича Кенгаш The Financial Services Authority http//www.fsa.gov.uk/
23. Германия, Қимматли қоғозлар ва фьючерслар бўйича Комиссия Bundesaufsichsamt fur den Wertpaplerhandel http//www.bawe.de/
24. Гонконг, Қимматли қоғозлар ва фьючерслар бўйича Комиссия Securities and Futures Commission http//www.hksfc.org.hk/
25. ХХР, Хитой фонд бозори бўйича Комиссия China Securities Regulatory Commission http//www.csrc.gov.cn/
26. Малайзия, Қимматли қоғозлар бўйича Комиссия Securities Commission http//www.sc.com.my/
27. Россия Федерацияси, Қимматли қоғозлар бўйича Федерал комиссия http//www.fedcom.ru/
28. Япония, Молия Вазирлиги http//www. mof.go.jp/

Рейтинг агентликлари:

1. Moody*s Investors Service http//www.moodys.com/
2. Standard & Poor*s http//www.standardpoor.com/
3. Fitch IBCA http//www.fitchibca.com/
4. Duff & Phelps Credit Rating Co. http//www.dcrco.com/
5. *Илмий тадқиқот ташкилотлари ва консалтинг фирмалари:*
6. Брайан Тэйлор тадқиқотлари Global Financial Data http//www. global findata.com
7. Иқтисодий тадқиқотлар Миллий бюроси (АКШ) National Bureau of Economic Research http//www.nberws.nber.org/papersbyprog/
8. Акциялар Немис институти Deutsches Aktieninstitut e.V. http//www.dal.de/
9. Internet Trading Group http//www. internettrading.ru/
10. *Ахборот агентликлари:*
11. Dow Jones Co. http//www.dowjones.com/
12. Reuters http//www.reuters.com/
13. Telestock http//www.teleserv.co.uk/

6. ЎЗЛАШТИРИШ НАЗОРАТИ

Ушбу фан бўйича ўқув режада жами 180 соат ажратилган бўлиб, шундан 60 соат маъруза, 60 соат амалий иш, 60 соат мустақил таълим. Ўқув жараёни давомида талаба тўплаши мумкин бўлган максимал балл 180 га тенг бўлиб, шундан жорий баҳолашга 72 балл, оралиқ баҳолашга 54 балл ва якуний баҳолашга 54 балл ажратилади. «Ёзма иш»

вариантлар бўйича тузилиб, у ўқув дастурига тўлиқ мос келиши таъминланади ва талабалар рейтинг тизими асосида белгиланади.

Жорий ва оралиқ баҳолаш турлари учун фанга белгиланган баллар миқдори ўқув режаси бўйича ҳар семестрда ажратилган соатнинг 70 фоизи доирасида белгиланади. Ўқитилаётган фанга маъсул бўлган кафедранинг қарори билан мавзуларнинг мураккаблигига ва зарурийлигига қараб баллар қуйидаги кўрсаткичлар бўйича аниқланади:

- магистратура тингловчисининг ўқув жараёнидаги давомати ва фаоллиги;
- амалий машғулотларга тайёргарлик даражаси;
- фан бўйича қонуний ва меъёрий ҳужжатларни конспектлаш;
- кафедра томонидан белгиланган мавзулар бўйича реферат ёзиш;
- мустақил таълим доирасида берилган назорат ишларини бажариш.

Жорий ва оралиқ баҳолаш турлари «Ёзма иш» усулида ёки бошқа усулларда (оғзаки, тест, ҳимоя ва хоказо) ҳам ўтказилиши мумкин.

Якуний баҳолашда фан бўйича дастур тўла ўтилгандан сўнг магистратура тингловчисининг билими баҳоланади. Якуний баҳолашга ажратилган баллар миқдори ўқув режасида фанга ажратилган соатнинг 30 фоизи миқдорида белгиланади. Фан бўйича якуний баҳолаш босқичи белгиланган тартибда «Ёзма иш» усулида ўтказилади.

Олий таълим муассасаси фанлар учун баҳолаш турларининг ҳар бири бўйича рейтинг балларини ҳисоблаш механизмини ишлаб чиқади ва услубий кенгашда тасдиқлайди.

Семестр ёки ўқув йили давомида ўқитиладиган фан бўйича минимал 55 ва ундан юқори фойизни тўплаган магистратура тингловчиси қониқарли ўқиётган деб ҳисобланади. Фанлар бўйича минимал баллнинг 55 фоизидан кам балл тўплаган магистратура тингловчиси қониқарсиз (академик қарздор) ўқиётган деб ҳисобланади.

Семестр давомида фанлар бўйича тўпланган баллар қуйидаги ўзлаштириш кўрсаткичи билан баҳоланади:

- 86 фоиздан 100 фоизгача (154.8 баллдан 180 баллгача);
- 71 фоиздан 85 фоизгача (127.8 баллдан 153 баллгача);
- 55 фоиздан 70 фоизгача (99 баллдан 126 баллгача).

«Ёзма иш» вариантларини баҳолаш мезонлари кафедра мажлисининг баённомалари билан тасдиқланади.

7. АДАБИЁТЛАР

Асосий адабиётлар

1. Каримов И.А. Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда. - Т.: Ўзбекистон, 1999.
2. Каримов И.А. Иқтисодиётни эркинлаштириш ва ислоҳотларни чуқурлаштириш - энг муҳим вазифамиз. - Т.: Ўзбекистон, 2000.
3. Абдуллаев Е., Шохаъзамий Ш.Ш. Қимматли қоғозлар. 100 савол ва жавоб – Т.: Меҳнат, 1997, - 260 .
4. Бутиков И.Л. Қимматли қоғозлар бозори. –Тошкент: Консадитинформ, 2001. – 472 .
5. Рубцов Б.Б. Мировые фондовые рынки: современное состояние и закономерности развития. - М.: ФА.- 2000.-312с.
6. Шарп У., Александер Г., Бэйли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 1999 – XII, 1028 с.
7. Шохаъзамий Ш.Ш. ва бошқалар. Тадбиркор қимматли қоғозлар бозорида.- Тошкент: Адолат, 2002.-275 б.
8. Шохаъзамий Ш.Ш. идр. Предприниматель на рынке ценных бумаг - Т.: Адолат, 2002.-275 с.

Қўшимча адабиётлар

1. Алексеев В.А. Рынок ценных бумаг – М: Финансы и статистика, 1993 – 250 с.
2. Биржевое дело: Учебник / Под. ред. В.А. Галанова, А.И. Басова. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 304 с.
3. Рынок ценных бумаг и его финансовые институты: Учебное пособие /Под. род. В.С. Торкановского, - СПб.: АО «Комплект», 1994. – 412 с.
4. Тьюлз Р., Бредли Э., Тьюлз Т. Фондовый рынок – 6-е изд.: пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 1997 – VIII – 648 с. (Унверситетский учебник).
5. Информационные бюллетени РФБ. «Ташкент»
6. Информационные бюллетени «Рынок ценных бумаг», Агенства «Консаудитинформ»

Ўзбекистон Республикасининг молия, банк, қимматли қоғозлар бозорига оид қонуний-меъёрий ҳужжатлар.- система «ПРАВО».